

PARSHAT PEKUDEI – SOURCE SHEET 2018

1. Shemot 40 – the Mishkan is built...

(יז) וַיְהִי בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בַּשָּׁנָה הַשְּׁנִיָּה בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הוּקַם הַמִּשְׁכָּן:
(יח) וַיִּקַּם מֹשֶׁה אֶת הַמִּשְׁכָּן

17. On the first day of the first month in the second year the Mishkan was built.

18 And Moses put up the Mishkan...

2. Midrash Tanchuma – What exactly happened?

כי בשעה שראו בני ישראל שנגמרה עבודת המשכן, היו להוטים לראות את הדבר בשלמותו ולראות כיצד תשרה השכינה עליו. מיד הלכו אצל האומנים וביקשו מהם שיקימו את המשכן. האומנים ניסו ונכשלו. הלכו ישראל אצל בצלאל ואהליאב לראות אולי הם יצליחו להעמיד את המשכן. גם הם ניסו והמשכן היה נופל בכל פעם. הלכו כולם למשה ושאלו מדוע המשכן אינו עומד, אולי טעו במלאכה. משה הצטער על כך. מיד אמר לו הקב"ה: דע שאני עשיתי כך, מהסיבה שאתה הצטערת קודם שלא הבאת שום תרומה לבניין המשכן, לכן עשיתי שאף אדם לא יוכל להעמידו חוץ ממך, שהכל תלוי בך.

“Once the Children of Israel saw that the work of the Mishkan was completed, the people sat and waited to see it in its final form, and how the Divine Presence would dwell within. Immediately they went to the workers and asked them to put it up. The workers tried and failed. They went to Bezalel and Oholiov to see whether they might succeed in putting up the Mishkan. They also tried and each time the Mishkan collapsed. They all went to Moshe and asked him why the Mishkan was not able to remain erect, maybe they had made a mistake in its construction. Moshe was very upset about it. God immediately said to him “[Don’t be upset], I did this on purpose, because you were already upset that you didn’t bring any gift for the construction of the Mishkan, and therefore I arranged that no one could put it up besides for you, because everything is down to you.”

3. Rashi – another version of the Midrash

AND THEY BROUGHT THE TABERNACLE [TO MOSES etc.], for they themselves were unable to erect it. Since Moses had done no work in the Mishkan, God left for him the task of erecting it, for nobody else was able to set it up because of the weight of the boards which no human strength was capable of setting up. Moses, however, succeeded in placing it in position. Moses said to God, “How is its erection possible by human beings?” God answered him: “You do something with your hands!” He [only] appeared to be erecting it, but in fact it set itself up and rose of its own accord. That is why Scripture says, (Ex. 40:17) “The Tabernacle was erected (הוקם)” — was erected by itself.

4. Did Moshe really do it by himself?

It is obvious that the Mishkan was not built in an ordinary way, for how was it possible for Moshe to build the entire structure himself, if all the others had been unable to do so beforehand? What happened was that God told him, “I will help you, you start, and the Mishkan will build itself! All you need to do is start the process, I will do the rest.” Why does it say in the Torah, וַיִּקַּם מֹשֶׁה אֶת הַמִּשְׁכָּן – “Mosh put up the Mishkan”? The answer is in the Psalms, אִם יִבְנֶה בַּיִת שְׂוֹא עֲמָלוֹ בּוֹנֵיו בּוֹ – “If God does not build the house, the builders will labor in vain.” (Ps. 127). God established the Mishkan at the hand of Moses to teach us that whatever we ‘build’, although we make the effort to get it built, in the end it is God who builds us the Mishkan that is the final result.

This answers another question on the Midrash -- it seems strange that God would reserve an honor for Moshe, and it turns out that it was something he couldn't even do. What kind of honor is that? The Torah is teaching us that even when it is someone as great as Moshe, the most important part of any endeavor is the effort expended trying to accomplish the goal, rather than the goal itself. The honor given to Moshe was to give him the opportunity of putting in the effort to build the Mishkan, and not the actual building part itself.

4. Likutey Moharan (R. Nachman of Breslov) – only Moshe could build the Mishkan

כָּל הַדְּבָרִים הֵם עַל הָאֲרֶז, כְּמוֹ שְׁאֵנוּ רוֹאִין בְּחוּשׁ, שֶׁהַכֹּל גָּדַל מִן הָאֲרֶז, וְכָל הַדְּבָרִים וְהַבְּרִיּוֹת הוֹלְכִים וּמְנַחִים עַל הָאֲרֶז, וְאֵי אֶפְשָׁר שְׂיִפְסְקוּ וַיִּתְרַקְוּ מִהָאֲרֶז. אִם לֹא עַל־יְדֵי כַח הַמְּכַרֵּיט, הִינּוּ עַל־יְדֵי שְׂיֵשׁ מִי שֶׁמְכַרֵּיט הַדְּבָר, וְנוֹטְלוּ מִמְּקוֹמוֹ מִהָאֲרֶז, וּמְרַחֲקוּ מִמֶּנּוּ. וְכַפִּי כַח הַמְּכַרֵּיט, כֵּן גִּתְרַחַק הַדְּבָר מִהָאֲרֶז. וְאַחֲר־כֵּן קִשְׁנִפְסֵק כַח הַמְּכַרֵּיט, חוֹזֵר הַדְּבָר לְהָאֲרֶז... כִּי הָאֲרֶז יֵשׁ לָהּ כַח הַמּוֹשֵׁף, וּמִמְשַׁכֵּת כָּל הַדְּבָרִים לְעֶצְמָהּ. כִּי אִם לֹא, לֹא הָיוּ יְכוּלִים לְהִתְקַיֵּם עָלֶיהָ, כִּי הִיא רְאוּיָה לְפַל מִמֶּנּוּ, מִחֻמַּת שֶׁהִיא כְּדוּרֵיט, וְכָל בְּנֵי הָעוֹלָם עוֹמְדִים סְבִיבָהּ כְּיָדוּעַ... וְהַצְדִּיק הוּא בְּחֵינַת עֶפְרָיִם... כִּי הַצְדִּיק הוּא יְסוּד עוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (מִשְׁלֵי י'): "וְצַדִּיק יְסוּד עוֹלָם". וְכָל הַדְּבָרִים עוֹמְדִים עָלָיו, וְיֵשׁ לוֹ כַח הַמּוֹשֵׁף, לְהַמְשִׁיף כָּל הַדְּבָרִים אֵלָיו.

וְהִנֵּה הִיא רְאוּיָה שְׂיִמְשְׁכוּ כָּל בְּנֵי אָדָם לְזֶה הַצְדִּיק, שֶׁהוּא בְּחֵינַת עֶפְרָיִם, שְׂיֵשׁ לוֹ כַח הַמּוֹשֵׁף כִּי... אֵף עַל־יְדֵי כַח הַמְּכַרֵּיט, מִפְּסִיקוֹ וּמְרַחֲקוֹ מִמֶּנּוּ. הִינּוּ, שְׂיֵשׁ בְּנֵי אָדָם, שֶׁעַל־יְדֵי דְבוּרָם וּמַעֲשֵׂיהֶם הֵם מְכַרֵּיטִים אֶת בְּנֵי אָדָם לְהַפְּסִיקָם וּלְהַרְחִיקָם מִהַצְדִּיק הַזֶּה. וְלִפְנֵי כַח הַמְּכַרֵּיט, כֵּן מְרַחֲקִים מִהַצְדִּיק כִּי... ל, וְאַחֲר־כֵּן, כְּשֶׁיִּפְסִיק כַח הַמְּכַרֵּיט, יִחְזֹר וְיִמְשִׁיף עֲצָמוֹ וַיִּתְקַרֵּב לְהַצְדִּיק שֶׁהוּא בְּחֵינַת עֶפְרָיִם כִּי... ל...

וְזֶה בְּחֵינַת מְשָׁכֵן, כִּי מְשָׁכֵן הִיא לוֹ כַח הַמּוֹשֵׁף, לְהַמְשִׁיף אֱלֻקוֹת לְמָקוֹם שֶׁהִיא עוֹמֵד שָׁם... וְכַמוֹכָא בְּמִדְרַשׁ (שְׁמוֹת פ' ל), שֶׁהַמְשָׁכֵן הוּא לְשׁוֹן מְשָׁכֵן, שֶׁהוּא מְשָׁכֵן לְיִשְׂרָאֵל, שֶׁתְּשַׁרְה שְׁכִינָהּ אֲצֵלָם אֶפְלוּ אִם יִחְטְאוּ, חַס וְשְׁלוֹם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (וִיקָרָא כו'): וְנִתְמִי מְשָׁכְנִי בְּתוֹכְכֶם וְלֹא תִגְעַל נַפְשִׁי אֶתְכֶם. גַּמְצָא שְׁעַל־יְדֵי הַמְשָׁכֵן, הַשְׁכִּינָה שׁוֹרָה בְּיִשְׂרָאֵל. הִינּוּ כִּי... ל, כִּי מְשָׁכֵן לְשׁוֹן מְשָׁכְנִי וְכוּ', שְׂיֵשׁ לוֹ בְּחֵינַת כַח הַמּוֹשֵׁף, לְהַמְשִׁיף אֱלֻקוֹת לְמָקוֹם שֶׁהִיא עוֹמֵד שָׁם כִּי... ל. וְעַל כֵּן אֵי אֶפְשָׁר לְהַקִּים אֶת הַמְשָׁכֵן, אֲלֵא הַצְדִּיק שֶׁהוּא בְּחֵינַת עֶפְרָיִם, בְּחֵינַת מוֹשֵׁה, שֶׁהִיא עֲנֵו מִכָּל הָאָדָם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁמוֹת מ'): וְיָקָם מוֹשֵׁה אֶת הַמְשָׁכֵן. וְאַחֲרָיִם לֹא הִיא יְכוּלָה לְהַקִּימוֹ, כִּי דִּינָא זֶה הַצְדִּיק, שֶׁהוּא בְּחֵינַת עֶפְרָיִם, בְּחֵינַת כַח הַמּוֹשֵׁף, יְכוּלָה לְהַקִּים הַמְשָׁכֵן, שֶׁהוּא בְּחֵינַת כַח הַמּוֹשֵׁף, לְהַמְשִׁיף הָאֱלֻקוֹת...

5. How did they build it each time afterwards?

- (i) Roger Bannister and the 4-minute mile
- (ii) Once you beat the *Sitra Achra* the resistance disappears

6. Netivot Shalom – try once, and try again!

According to the Midrash, after the first time Moshe built it, the Mishkan was erected and dismantled each day of the Seven Days of Inauguration. According to Rabbi Chanina, it was erected and dismantled three times each day! The Netivot Shalom asks “Why? Why not just get it standing and then leave it that way (at least until the time came to travel)? To teach us that the task of erecting a Mishkan is not something accomplished on one's first try. One gets one's "Mishkan" standing, only to suffer a setback, and have it dismantled. You try again, and again gets it standing, perhaps this time even more firmly than before, yet once again find it taken apart. Part of the difficulty of its construction is in not becoming disheartened at the seemingly endless process of building and destruction implied by this daily cycle of up and down.